

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.08.2024, klo 16:12 - 18:51

Paikka Hybridi/ Iso kokoushuone FM5 (1. krs) / Teams

Käsitellyt asiat

- § 60 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 61 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 62 Liikkuvien palveluiden pilotin väliarviointi ja lähiasemaverkon tarkennukset**
- § 63 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen VAPA2035-kehittämishjelma**
- § 64 Vuoden 2025 talousarvion tavoitteet**
- § 65 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 66 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Tuija Kaivanto, puheenjohtaja
Kari Pajarinen
Riitta Palomäki
Pentti Moberg, varajäsen
Anne Tuovila, poistui 17:17
Tapani Lähteenmäki
Mika Tolvanen
Erkki Välimäki
Arja Korvenranta
Hannu Salonpää
Minna Nikunoja
Tero Ala-Ajos, varajäsen
Pia Tirronen
Tanja Hakala
Kari Rannanautio
Tuula Haapamäki
Keijo Jokinen, poistui 18:17
Hanna Uusi-Kuitti, varajäsen
Eija Rantanen
Pirjo Pajunen
Sirkka Nummi
Päivi Rasimus
Milla Ilonen
Esko Jantunen, 1. varapuheenjohtaja
Milla Lindh
Katja Metsävainio, saapui 16:24
Sirpa Virtanen
Tiina Korte, varajäsen
Reino Rantala
Ulla Konkarikoski
Kristiina Kantola
Raija Rihkajärvi
Anne Beresford

Muut saapuvilla olleet

Iina Toivonen, Hallintoassistentti, sihteeri
Anu Kallio, Asiantuntijasihteeri
Eeva Torppa-Saarinan, Palvelulinjajohtaja, § 62
Titta Pelttari, Palvelulinjajohtaja, § 62
Tuulikki Parikka, Toimialuejohtaja, § 63

Poissa

Marja-Liisa Veijalainen
Tapio Kuusi
Sirkka Madekivi
Lisa Wesin
Panu Koski

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Allekirjoitukset

Tuija Kaivanto
Puheenjohtaja

Iina Toivonen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

21.08.2024

21.08.2024

Arja Korvenranta
pöytäkirjantarkastaja

Milla Lindh
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 19.8.2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 60

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeudet seuraavasti:

- palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarinen §:n 62 osalta
- palvelulinjajohtaja Titta Pelttari §:n 62 osalta
- toimialuejohtaja Tuulikki Parikka §:n 63 osalta

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeudet seuraavasti:

- palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarinen §:n 62 osalta
- palvelulinjajohtaja Titta Pelttari §:n 62 osalta
- toimialuejohtaja Tuulikki Parikka §:n 63 osalta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 61

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaksi seuraavana vuorossa olevaa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Ulla Konkarikoski ja Arja Korvenranta. Varalla ovat Panu Koski ja Tapio Kuusi.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Arja Korvenranta ja Milla Lindh. Varalle valittiin Tapani Lähteenmäki.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 62

Liikkuvien palveluiden pilotin väliarviointi ja lähiasemaverkon tarkennukset

18950/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Sari Mäkinen, TOIMIALUEJOHTAJA, sari.makinen@pirha.fi

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Titta Pelttari, PALVELULINJAOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

1 Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarviointi ja palvelujen verkoston täydentäminen

Tausta

Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 (§ 318) Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden palveluiden verkoston suunnitelman ja 11.3.2024 (§ 71) aiempaa päätöstä täydentävän lähiasemien palveluiden verkoston suunnitelman.

Toimipaikat, joiden toiminnan jatkumisesta aluehallitus ei ole vielä tehnyt päätöstä, ovat Juupajoki, Kaukajärvi (Tampere), Kihniö, Kulju (Lempäälä), Kuru (Ylöjärvi), Kämmeniemi (Tampere), Luopioinen (Pälkäne), Mouhijärvi (Sastamala), Punkalaidun (Sastamala), Ruovesi, Sahalahti (Kangasala) ja Vesilahti. Hammashoitolat, joiden osalta päätökset puuttuvat, ovat Kiiikoinen (Sastamala), Kaukajärvi (Tampere), Kauraslampi (Ylöjärvi) ja Viljakkala (Ylöjärvi).

Lähiasemaverkoston täydentämiseksi ja liikkuvien palveluiden suunnitelman hyväksymiseksi aluehallitus päätti 24.6.2023 (§ 188) merkitä lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman tiedoksi ja lähettää sen edelleen laajalle kuulemiskierrokselle.

Liikkuvien palveluiden pilotin tilannekuva

Liikkuvat palvelut ovat palvelupäiväperiaatteella toteutettavia lähipalveluja lähellä asukkaan kotia. Liikkuvat palvelut tukeutuvat lähimpään sote-asemaan tai lähiasemaan ja samalla lisätään alueen asukkaiden mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja. Palveluja tarjotaan erityisesti asukkaille, joiden on hankala hakeutua palveluun lähimmälle sote-asemalle tai lähiasemalle tai jotka muista syistä hyötyvät lähipalveluista.

Liikkuvien palveluiden pilotit käynnistyivät maaliskuun 2024 alusta Luopioisissa, Punkalaitumella ja Kurussa. Kokeilu sisältää terveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja. Pilottien toteutustavat eroavat hieman toisistaan. Alueellisissa toteutustavoissa on huomioitu alueen asukkaiden palvelutarpeet ja pilottia edeltäneissä asukastyöpajoissa alueelta nousseet toiveet. Lähtökohtana on, että liikkuvat palvelut toteutetaan aina alueen asukkaiden palvelutarpeiden mukaan.

Pirkanmaalla on jo aikaisemmasta vakiintuneita palvelupäiväperiaatteella toimivia palveluja, esimerkiksi suun terveydenhuollon palveluja, liikkuvan sosiaalityön palveluja, neuvola- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, kotisairaala, rokotebussi ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

laajentuvat ensihoidon palvelut. Pirkanmaalla käytössä olevat liikkuvat palvelut kuvataan tarkemmin liitemateriaalissa.

Tiivistys liikkuvien palveluiden väliraportoinnista

Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarvioinnissa tarkastellaan kolmea eri arviointikokonaisuutta, jotka ovat palaute, palveluiden saatavuus ja kustannukset. Väliarvioinnissa on huomioitu asiakkaiden ja ammattilaisten antama palaute.

Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti myönteistä, noin 90 % palvelua käyttäneistä asiakkaista suosittelisi liikkuvia lähipalveluja läheisilleen. Ammattilaisten näkemykset vaihtelevat alueittain.

Palvelujen saatavuudessa oli ensimmäisen kahden kuukauden ajalta nähtävissä etävastaanottojen lisääntyminen ja vastaavasti vastaanottokäyntien väheneminen, mutta toisaalta hoitotakuun sisälle kuuluvat vastaanottokäynnit ja yhteydenottojen määrä kasvoivat.

Kustannuksia aiheutui liikkumisesta noin 2 000 euroa kuukaudessa. Potentiaaliset kustannussäästöt kohdentuvat vuokratukustannuksiin (noin -10 000 €/kk) sekä henkilöstömenojen ja henkilöstövuokrauksen kuluihin.

Asukkaiden kuuleminen, muut lausunnot ja kommentit

Asukkaiden, palvelujen käyttäjien ja henkilöstön palautetta on kerätty ennen pilottien alkamista sekä pilottien aikana. Liikkuvien palveluiden arviointipalautetta kerätään pilotin päättymiseen asti ja palautetta voi antaa myös muiden palautekanavien kautta. Toimielimien kuuleminen käynnistyi aluehallituksen päätöksellä 24.6.2024 (§ 188). Alueelliset asukastilaisuudet järjestetään Ruovedellä 19.8.2024 ja Lempäälässä 26.8.2024.

Esitys lähiasemaverkon täydentämiseksi, toimipisteiden lakkauttamiseksi ja liikkuvien palveluiden alueiksi

Palveluiden verkostoon lisättävät lähiasemat:

- Kaukajärven toimipiste säilyy, kunnes Tampereen kaupungin alueen sote-asemien kokonaisuus täydentyy (Kaupin yliopistollinen sote-asema).
- Kuljun toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.
- Vesilahden toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.

Lakkautettavat toimipisteet, jotka korvataan liikkuvilla palveluilla

- Juupajoki
- Kihniö
- Kuru (Ylöjärvi)
- Luopioinen (Pälkäne)
- Mouhijärvi (Sastamala)
- Punkalaidun (Sastamala)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- Ruovesi

Toimeenpanovaiheessa liikkuvilla palveluilla korvattavien toimipisteiden alueilla sovitaan erikseen tilat, joissa liikkuvia palveluja tuotetaan.

Toimipisteet, jotka suljetaan:

- Kangasala Sahalahti
- Tampere Kämmenniemi
- Ylöjärvi Viljakkala (Elokaari)
- hammashoitola Sastamala Kiikoinen
- hammashoitola Sastamala Äetsä
- hammashoitola Tampere Kaukajärvi
- hammashoitola Ylöjärvi Kauraslampi.

Suljettavat hammashoitoloiden toimipisteet

Lisäksi esitetään, että seuraavat hammashoitolat suljetaan heti, kun korvaavat, toiminnan vaatimat tilat ovat järjestyneet:

- Kangasala Suorama
- Nokia Kauppakatu
- Nokia Koskenmäki
- Tampere Vuores
- Ylöjärvi Vuorentausta.

Yhteistoimintakäsittely

Suunnitelma palvelujen toteuttamisesta liikkuvina ja digitaalisina palveluina avopalveluissa ja lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on ollut sisällöllisenä asiana syksyn 2023 yhteistoimintaneuvotteluissa. Kohdennetut neuvottelut toimipisteiden osalta käydään päätösten toimeenpanovaiheessa.

Jatkovalmistelu

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 12.2.2024, § 33) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta.

Litteenä lähiasemien palveluverkkoa täydentävä ja liikkuvia palveluja koskeva suunnitelma sekä videolinkki [Liikkuvat lähipalvelut \(dreambroker.com\)](https://dreambroker.com) esittelyaineistoon.

Kesäkuussa kuulemiskierrokselle lähetetyn suunnitelman aikataulu (sivu 51) on päivitetty, aluevaltuuston lähetekeskustelun uusi ajankohta on 23.9.2024.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarista ja palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria.

Merkittiin tiedoksi, että Katja Metsävainio saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle:
 - esteettömyyden arviointiin asiantuntijat tekemään arvioita
 - vuosittainen vammaisvaikutusten arviointi liikkuviin palveluihin
 - tiedotuksen liikkuvista palveluista tulee olla selkeää ja viestinnän saavutettavuus on varmistettava (kaikilla ei ole digipalveluiden käyttöön mahdollisuutta tai taitoja, digipalveluiden kehittäminen myös aistivammallisille soveltuviksi)
 - taksien saatavuus vammaisille varmistettava kun palvelut siirtyvät kauemmaksi
 - liikkuvien palveluiden toimipisteiden esteettömyydestä informoitava selkeästi ja kulkeminen opastettava
 - kuntien erityispiirteet huomioitava liikkuvissa palveluissa
 - esteettömyys ja saavutettavuus varmistettava vammaisille liikkuvissa palveluissa – yhdenvertaiset, saavutettavat palvelut, joihin pääsykustannukset eivät nouse muita kalliimmaksi: tarvittaessa palvelut kotiin / esteettömiin lähiympäristöihin
 - palvelujen pysyvyys ja henkilöstön tuttuus huomioitava turvallisen, osaavan hoitokontaktin luomiseksi – tärkeää tietyillä asiakasryhmillä esim. korvaavia kommunikointikeinoja ja paljon palveluja käyttävät asiakkaat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto, § 19, 13.02.2024

Vammaisneuvosto, § 63, 14.08.2024

§ 63

Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen VAPA2035-kehittämishjelma

27853/2023

Vammaisneuvosto, 13.02.2024, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, PALVELULINJAOHTAJA, paivi.tryyki@pirha.fi

Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Pirkanmaan aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen strategian 5.12.2022.

Hyvinvointialuestrategia määrittää pitkän aikavälin tavoitteet ja palvelustrategian ylätasoin linjaukset vuosille 2023–2025. Strategian neljä kärkeä ovat tärkeintä ihminen, yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, hyvinvoivat työntekijät sekä yhdessä yhteen toimiva hyvinvointialue.

Strategian toimeenpano-ohjelma rakentuu neljän alussa mainitun strategian kärkiteeman mukaan. Toimeenpano-ohjelma luo edellytykset strategian toimeenpanolle määrittämällä toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit. Toimeenpano-ohjelman avulla seurataan, että hyvinvointialue etenee yhtenäisesti kohti yhdessä asetettuja tavoitteita ja strategista tahtotilaa.

Hyvinvointialueen strategian 2023–2025 toimeenpano-ohjelmassa vammaispalvelut ovat osa 2.2. kärkiteemaa kestävä palvelurakenne vahvalla sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiolla sekä hoito- ja palveluketjujen uudistamisella. VAPA2035-kehittämishjelman toimeenpanoa toteutetaan ensimmäisinä vuosina osana vuosien 2023–2025 strategian toimeenpanoa, mutta ohjelmaluonnoksen palvelujen kehittämisen aikajänne ulottuu tätä pidemmälle aina vuoteen 2035 asti.

VAPA2035-kehittämishjelma on suunnitelma vammaispalvelujen uudistamisesta ja monipuolistamisesta tulevina vuosina. Tavoitteena on vastata pirkanmaalaisten vammaisten henkilöiden tulevaisuuden palvelutarpeisiin yhdenvertaisesti sekä toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla. Ohjelma käynnistyy epävarmuuksien keskellä. Uuden vammaispalvelulain soveltamisala on uudelleenarvioitavana ja astuu voimaan 1.1.2025. Lainsäädäntömuutoksen vaikutuksia ei vielä tunneta tarkasti ja VAPA2035-ohjelman toimeenpanoa tullaan arvioimaan lain tulkinnan tarkentumisen myötä.

Lainsäädäntöuudistuksen lisäksi nykytilanteen haasteina Pirkanmaan vammaispalveluissa ovat mm. palvelutarpeen kasvuun vastaaminen, palvelurakenteen keventäminen, kustannusten kasvupaineet, riittävän omatuotannon turvaaminen, toimitilojen laajat uudistamistarpeet, johtamisen tueksi tarvittavan tietopohjan hajanaisuus sekä henkilöstöressurssien riittävyys.

VAPA2035-ohjelman ydintavoitteeksi on asetettu toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne, jossa asiakas saa tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti. VAPA2035-ohjelman kehittämisalueina ovat ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen sekä ensisijaisten palvelujen vahvistaminen, itsenäistä elämää tukevien palvelujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kehittäminen ja monipuolistaminen, asumispalvelujen rakenteen keventäminen sekä järjestämiskykykkyyksien vahvistaminen.

Vammaisneuvosto on käsitellyt vammaispalvelujen verkoston kehittämisen strategisia periaatteita kokouksessaan 14.6.2023 § 48 ja esittänyt niistä kannanottonsa. Aluevaltuusto on sittemmin hyväksynyt nämä periaatteet osana palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita 16.8.2023.

Vammaisneuvosto on lisäksi käsitellyt 25.9.2023 § 82 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten asumispalvelujen selvitystä ja antanut siitä lausunnon. 13.12.2023 § 120 vammaisneuvosto on käsitellyt Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten päivä- ja työtoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitystä ja antanut siitä kommenttinsa.

Alustavia palveluverkkoselvityksiä on tarkennettu ja näiden lisäksi laaditaan myös kuvaus vammaisten vaativista erityispalveluista. Edellä mainitut selvitykset tulevat täydentämään VAPA2035 strategisen tason ohjelmaa.

Vammaispalvelujen verkostoon liittyy merkittäviä investointitarpeita sekä tarve viedä asumisen ja päiväaikaisen toiminnan ratkaisuja ripeästi eteenpäin. Tässä tilanteessa VAPA2035-ohjelma on tarpeen viedä suunnitellusti päätöksentekoon (aluehallitus 19.2.2024 ja aluevaltuusto 4.3.2024). Aluevaltuuston vahvistettua VAPA2035-ohjelman kehitysalueet, niiden tavoitteita ja toimenpiteitä tarkennetaan yhdessä eri tahojen, mm. vammaisneuvoston kanssa.

Oheismateriaalina VAPA2035-kehittämisohjelmaluonnos.

Ehdotus

Vammaisneuvosto

- merkitsee toimialuejohtaja Tuulikki Parikan esittelyn sekä käydyn keskustelun tiedoksi.

Kokouskäsitely

Pykälä käsiteltiin §:n 23 Akaan varajäsenen muutos vammaisneuvostossa, jälkeen.

Vammaisneuvosto on saanut 13.2.2024 tiedon, että asia ei tule etenemään päätöksentekoon aikaisemmin ilmoitetun aikataulun mukaisesti, vaan päätöksenteko siirtyy myöhäisempään ajankohtaan.

Puheenjohtaja esitti lisäystä päätöstekstiin seuraavasti: "merkitä tiedoksi kokouksessa käydystä keskustelusta nousseet kommentit" ja esitti lisättäväksi koostetut kommentit päätökseen mukaan. Muutos hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Tuulikki Parikan esitystä, Parikka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että Marja-Liisa Veijalainen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi Tuulikki Parikan esittelyn sekä käydyn keskustelun ja
- merkitä tiedoksi kokouksessa käydystä keskustelusta nousseet kommentit:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- vammaisen henkilö on ennen kaikkea kansalainen. Ihmisoikeudet, kansalaisoikeudet, YK vammaisten oikeudet pitää toteutua ja näkyä läpileikkaavasti kaikissa Pirhan palveluissa vammaisille henkilöille
- käytettävään kieleen tulee kiinnittää huomiota ja käytettävä oikeita termejä-vammaisen henkilö ei ole avustettava, vaan itsenäinen henkilö
- Pirhan viestinnän ja esim. esityksissä käytettävän materiaalin tulee olla saavutettavaa.
- kaikille Pirkanmaalla kuuluu yhdenvertaiset palvelut. Palvelutarpeenarvioinnissa tulee kuitenkin käyttää yksilöllistä harkintaa huomioiden vammaisen henkilön ja hänen perheensä kokonaistilanne ja yksilölliset tarpeet.
- kun palvelupäätöksiä tehdään tiimeissä johtavan sosiaalityöntekijän johdolla, päätöksen teko venyy kohtuuttomasti ja vie paljon työntekijäresurssia. Oma sosiaalityöntekijä kuitenkin tuntee asiakkaan tilanteen parhaiten ja pystyy huomioimaan yksilöllisen tarpeen.
- vammaisen henkilö voidaan siirtää ikäihmisten palveluihin täytettyään 65-v. esim. Tampereella ja Nokialla päivätoiminnassa. Ikäihmisten palveluissa ei välttämättä ole riittävää osaamista vammaisen henkilön palveluntarpeeseen.
- kuljetuspalvelut ovat merkittävien palvelu itsenäisen elämän mahdollistamiseksi. Koko Pirkanmaalla tulee olla toimivat kuljetuspalvelut saatavilla.
- lähitorien saavutettavuus kaikille tulee varmistaa, samoin henkilöstön osaaminen myös vammaispalveluiden osalta.
- ohjelman tavoitteet kohdistuvat koko vammaispalveluketjuun sekä yhdyspinnoille:
 - vammaisille henkilöille tulisi olla oma neuvontanumero, josta saa aina ohjausta ja neuvontaa tarvittaessa. Työntekijällä pitäisi olla mahdollisuus myös kotikäynteihin tarvittaessa (liikkuvat palvelut). Koti- ja lähitorien lisänä matalan kynnyksen, saavutettavan palvelun mahdollistamiseksi. Vammaisten sote-palvelujen laaja osaaminen ja neuvonta vaatii monialaista osaajaa.
 - palveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee tehdä yhteistyötä, jossa ovat mukana järjestöt, vaikuttamistoimielimet ja asiakasraadit. Palveluita voidaan parantaa yhdessä tekemällä, kumppaneina.
 - osaamiskeskus, jossa olisi myös vammaisia henkilöitä asiantuntijoina.
- henkilökohtaisen budjetin mahdollisuuksia tulee edelleen harkita.
- vammaisen henkilön tulee saada palveluita osaavalta ja hänen tarpeitaan tunnistavalta henkilöstöltä koko sote-henkilöstöltä ja myös tarvittavaa erityisosaamista esim kehitysvammahuollon lääkärin palvelut. Henkilöstön puute näkyy esim. Keva-poliklinikalla, lääkäriläisuntojen puutteellisuudessa ja siirtämisessä avoterveydenhuoltoon, jossa ei ole kehitysvammahuollon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kuntouksen osaamista, joka voi vaikuttaa esim. kuntoutuksen saatavuuteen.

- oppisopimuskoulutukseen pitäisi panostaa lisää, jotta saadaan osaavia lähihoitajia vammaispalveluihin sekä henkilökohtaisia avustajia, joista pulaa
- kuntiin on saatava tietoa ja ohjeistusta Pirhasta ja parantaa yhdyspinnoilla tehtävää työtä ja viestintää. Selkeät vastuuhenkilöt, joihin kunnista ja kolmannelta sektorilta saadaan yhteys tarvittaessa.
- vammaispalvelulain uudistus on vielä suuri epävarmuustekijä suunnittelulle.
- vammaiset henkilöt ovat pieni ryhmä ja suunnittelut säästöt vammaispalveluihin ovat kohtuuttomat palveluiden käyttäjiin suhteutettuna.
- ihmisoikeuksien toteutumista tulee seurata. Pirhalla tulee olla vammaispoliittinen ohjelma/strategia sekä yhdenvertaisuussuunnitelma.
- omaan palvelutuotantoa päivätoiminnassa ja asumispalveluissa pitää lisätä monipuolisesti koko Pirkanmaan alueelle. Ei isoja yksiköitä vaan moninaisia vaihtoehtoja, pienryhmämahdollisuuksia, omia erillisiä asuntoja, joihin tukipalvelut jne.
- vammaisneuvoston mukaan ottaminen jatkosuunnitteluun ja aktiivinen vuoropuhelu

Vammaisneuvosto, 14.08.2024, § 63

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, PALVELULINJAOHTAJA, paivi.tryyki@pirha.fi

Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Pirkanmaan aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen strategian 5.12.2022. Hyvinvointialuestrategia määrittää pitkän aikavälin tavoitteet ja palvelustrategian ylätasoinen linjaukset vuosille 2023–2025. Strategian neljä kärkeä ovat tärkeintä ihminen, yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, hyvinvoivat työntekijät sekä yhdessä yhteen toimiva hyvinvointialue.

Strategian toimeenpano-ohjelma rakentuu neljän alussa mainitun strategian kärkiteeman mukaan. Toimeenpano-ohjelma luo edellytykset strategian toimeenpanolle määrittämällä toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit. Toimeenpano-ohjelman avulla seurataan, että hyvinvointialue etenee yhtenäisesti kohti yhdessä asetettuja tavoitteita ja strategista tahtotilaa.

Hyvinvointialueen strategian 2023–2025 toimeenpano-ohjelmassa vammaispalvelut ovat osa 2.2. kärkiteemaa kestävä palvelurakenne vahvalla sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiolla sekä hoito- ja palveluketjujen uudistamisella. VAPA2035-kehittämishjelman toimeenpanoa toteutetaan ensimmäisinä vuosina osana vuosien 2023–2025 strategian toimeenpanoa, mutta ohjelmaluonnoksen palvelujen kehittämisen aikajänne ulottuu tätä pidemmälle aina vuoteen 2035 asti.

VAPA2035-kehittämishjelma on suunnitelma vammaispalvelujen uudistamisesta ja monipuolistamisesta tulevinä vuosina. Tavoitteena on vastata pirkanmaalaisten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vammaisten henkilöiden tulevaisuuden palvelutarpeisiin yhdenvertaisesti sekä toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla. Ohjelma käynnistyy epävarmuuksien keskellä. Uuden vammaispalvelulain soveltamisala on uudelleenarvioitavana ja astuu voimaan 1.1.2025. Lainsäädäntömuutoksen vaikutuksia ei vielä tunneta tarkasti ja VAPA2035-ohjelman toimeenpanoa tullaan arvioimaan lain tulokinnan tarkentumisen myötä.

Lainsäädäntöuudistuksen lisäksi nykytilanteen haasteina Pirkanmaan vammaispalveluissa ovat mm. palvelutarpeen kasvuun vastaaminen, palvelurakenteen keventäminen, kustannusten kasvupaineet, riittävän omatuotannon turvaaminen, toimitilojen laajat uudistamistarpeet, johtamisen tueksi tarvittavan tietopohjan hajanaisuus sekä henkilöstöressurssien riittävyys.

VAPA2035-ohjelman ydintavoitteeksi on asetettu toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne, jossa asiakas vammaisen henkilö saa tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti. VAPA2035-ohjelman kehittämisalueina ovat ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen sekä ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen, itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen, asumispalvelujen rakenteen keventäminen sekä järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen. Vammaisneuvosto on kokouksessaan 13.2.2024 § 19 käsitellyt kehittämisohjelman sen hetkistä luonnosta ja antanut siihen kommenttinsa, jotka on huomioitu jatkovalmistelussa.

Huhtikuussa 2024 toteutettiin avoin verkkokysely vammaispalvelujen nykytilasta ja kehitystarpeista kaikille pirkanmaalaisille. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 906 kpl. Kyselyn tuloksia on syvennetty yhdessä vammaisjärjestöjen ja vammaisneuvoston nimeämien edustajien kanssa yhteensä neljässä erillisessä työpajassa. Lisäksi vammaispalvelujen esihenkilöille sekä asumisen ja päiväaikaisen toiminnan asiakkaille ja heidän omaisilleen on järjestetty omia työpajoja.

Vammaispalvelujen palveluverkkosuunnitelma etenee päätöksentekoon VAPA 2035-kehittämisohjelman hyväksymisen jälkeen. Osana palveluverkkovalmistelua vammaisneuvosto on käsitellyt vammaispalvelujen verkoston kehittämisen strategisia periaatteita kokouksessaan 14.6.2023 § 48 ja esittänyt niistä kannanottonsa. Aluevaltuusto on hyväksynyt nämä periaatteet osana palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita 14.8.2023 § 69. Vammaisneuvosto on käsitellyt 25.9.2023 § 82 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten asumispalvelujen selvitystä ja antanut siitä lausunnon. 13.12.2023 § 120 vammaisneuvosto on käsitellyt Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten päivä- ja työtoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitystä ja antanut siitä kommenttinsa. Edellä mainitut selvitykset ja palveluverkkosuunnitelma tulevat täydentämään VAPA2035 strategisen tason kehittämisohjelmaa.

Oheismateriaalina VAPA2035-kehittämisohjelmaluonnos osin saavutettavana diaesityksenä sekä saavutettavana pdf-versiona.

Ehdotus

Vammaisneuvosto

- merkitsee tiedoksi esityksen vammaispalvelujen VAPA2035-kehittämisohjelmasta,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- päättää jatkotoimista lausunnon antamiseksi.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Tuulikki Parikkaa.

Kokouksessa sovittiin, että jäsenistö lähettää kommenttinsa kirjallisina vammaisneuvoston sähköpostiosoitteeseen 25.8.2024 mennessä. Tämän jälkeen järjestetään jäsenistölle avoin keskustelutilaisuus Teamsilla aiheesta 27.8.2024 ja koostetaan lausunto, joka esitellään 11.9.2024 vammaisneuvoston kokouksessa.

Merkittiin tiedoksi, että Anne Tuovila poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esityksen vammaispalvelujen VAPA2035-kehittämishjelmasta,
- vammaisneuvoston jatkotoimista lausunnon antamiseksi.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Tuulikki Parikka, Anni Vainionpää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto, § 55, 05.06.2024

Vammaisneuvosto, § 64, 14.08.2024

§ 64

Vuoden 2025 talousarvion tavoitteet

11705/2024

Vammaisneuvosto, 05.06.2024, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Kristiina Lumme, STRATEGIAPÄÄLLIKKÖ, kristiina.lumme@pirha.fi

Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Hyvinvointialueet ovat osa julkisen talouden suunnitelmaa ja valtion talousohjausta. Valtion rahoitus antaa raamit hyvinvointialueiden toiminnalle. Valtion rahoitus on yleiskatteellista ja vuositasolla kiinteä määrä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarviovalmistelu vuodelle 2025 käynnistyy toukokuussa 2024 ja aluehallitus käsittelee talousarvion marraskuun 2024 aikana ja aluevaltuusto hyväksyy talousarvion joulukuussa 2024. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia toimii talousarvion laatimisen perustana. Strategian toimeenpano-ohjelma täsmentää strategiaa ja sen toimenpiteet kytkeytyvät talousarvioon. Talousarvion tavoitteissa on pyritty huomioimaan valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tavoitteet vuosille 2023-2026.

Vuoden 2025 alustavat tavoitteet muodostuvat talousarvion järjestämisen tavoitteista sekä tehtäväalueiden toiminnallisista tavoitteista.

Aluehallitus lähetti talousseminaarissaan 20.5.2024 valmistelemansa alustavat vuoden 2025 tavoitteet valiokunnille ja vaikuttamistoimielimille lausunnoille. Lausunnot tulee antaa 30.8.2024 mennessä.

Liitteenä talousarvion tavoitteiston muodostavat järjestämisen tavoitteet sekä tehtäväalueiden ja sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelulinjojen toiminnalliset tavoitteet. Taloussuunnitteluohje vuoden 2025 suunnitteluun on oheismateriaalina.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- antaa lausunnon aluehallituksen toiminta- ja talousseminaarissa valmistelluista alustavista vuoden 2025 tavoitteista.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana strategijahtaja Arto Rantaa.

Vammaisneuvosto kokoaa lausunnon annetun aikataulun mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto, 14.08.2024, § 64

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Liitteet

1 TA tavoite-esitykset 2025

2 Vammaisneuvoston lausunto Pirhan TA-tavoitteisiin 2025

Asian esittelyteksti on vammaisneuvoston käsittelyssä 5.6.2024 § 55. Kokouksessa 5.6. sovitun mukaisesti vammaisneuvosto keskustelee vuoden 2025 talousarviotavoitteista ja antaa niistä lausunnon.

Lausuntoluonnos esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- hyväksyä vammaisneuvoston lausunnon aluehallituksen toiminta- ja talusseminaarissa valmistelluista alustavista vuoden 2025 tavoitteista.

Kokouskäsitely

Merkittiin tiedoksi, että Keijo Jokinen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- hyväksyä vammaisneuvoston lausunnon aluehallituksen toiminta- ja talusseminaarissa valmistelluista alustavista vuoden 2025 tavoitteista ja
- lisätä lausunnon liitteeksi pöytäkirjalle.

Tiedoksi

Aluehallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 65

Tiedoksi merkittävät asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi:

- Pirhan Hoppu-hankkeen avokuntoutuksen ryhmätoiminnan kehittämisen työryhmään on pyydetty vammaisneuvostosta kaksi osallistujaa, työryhmä pidetään teamsilla 4.9.2024,
- kaikille avoimet syksyn Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista -tilaisuudet järjestetään 19.9., 17.10., 21.11.2024, tilaisuuksien järjestäjinä yhteistyössä toimivat Pirhan vammaispalvelut, Pirkanmaan vammaisjärjestöverkoston sekä Tampereen kaupunki.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja tiedusteli kiinnostuneita Hoppu -hankkeen työryhmään 4.9.2024, Anne Beresford ja Sirpa Virtanen ilmoittautuivat halukkaiksi osallistumaan.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 66

Muut asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Muut esille tulevat asiat.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi, että Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispoliittinen ohjelma odottaa Taru Kuosmasen päätöstä,
- seuraava vammaisneuvoston kokous 11.9. pidetään etäkokouksena.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§60, §61, §62, §63, §64, §65, §66

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).